

Szirácsik Zoltán: 1967. Az aknamezők királya (1967)

A hatvanas években a betelepített gyilkos taposóaknak ezrei lapultak a magyar-osztrák határnál a magyar anyaföldben. A szombathelyi laktanyából közkatonánk a sorkatona társaival naponta indult szurkáló eszközeivel, felszerelésével az aknamezőre aknát szedni, megtisztítani az aknamezőket. Emberek és állatok is áldozatokká váltak az aknamezőn. A felszedett aknákat nagy robajjal semmisítették meg. A film azokról az évekről szól, amikor a Magyar Néphadseregben szolgált honvédünk.

A postás kézbesítő elhozta a behívóparancsot. Elindult a vonat honvédünkkel és honvéd társaival a budapesti laktanyába. A karhatalomhoz került. Télen azokat a vonatokat biztosították, amelyek katonai szállítmányokat vittek, vagy politikai előjárókat szállítottak.

Egy orosz kiskatona fegyveresen megszökött az alakulatától. Hazafelé indult, a szüleit akarta meglátogatni, mivel már két éve nem volt odahaza. Közlegényünk és társa az alakulatával elindult, hogy elfogják, vagy megöljék a dezertőr orosz kiskatonát. Honvédünk és társa rátalált az orosz katonára.

- „Sztoly!” –kiáltották. Két gépfegyver szegeződött a szökevényre, aki csak mozdulatlanul állt, nem nyúlt a fegyveréhez.

- Én nem lövöm le. –mondta honvédünk.

- Én sem ölöm meg őt. –mondta a társa.

A két magyar katona lassan hátrálva elhagyta a helyszínt.

- Mi nem láttunk senkit. Nem öltünk embert, így tiszta marad a lelkiismeretünk –beszélt össze a két katona. Ha kiderült volna az eset, akkor hadbírószám elé kerültek volna.

A honvédünk a harmadik napon eltávozást kapott. Az édesapjával egy vendéglőbe mentek sörözni. Két orosz egyenruhás kiskatona sörözött az egyik asztalnál.

- Piszkos, gyilkos oroszok takarodjatok haza! –mondta nekik egy úriember az asztalukhoz lépve. A sörös poharaikat, amelyek félig tele voltak, elvette tőlük, s az arcukba öntötte a sörüket.

Az orosz katonák zsebkendőjükkel törölgették bánatosan az arcukról a sört. Az egyik elsírta magát szégyenében.

A honvédünk édesapja lépett oda, s kérdőre vonta az úriembert.

- Te még ezeket pártolod? –mondta az úriember, aki öklét honvédünk apjára emelte.

Az apa hatalmas ütést mért rá, padlóra került a hőzöngő úr, majd támolyogva elhagyta a helyiséget.

- Az egészségetekre! A mások bűneiért nem felelhetek. –mondta az apa az orosz katonáknak, akiknek két pohár sört vitt. Az orosz kiskatonák felvidultak.

Tavasszal Szombathelyre helyezték át honvédünket, az aknaszedő alakulathoz. Megtörtént a kiképzés. Kora reggel ébresztő.

- Kurva anyátokat! Na, irány a szabad föld rókaagyurik! –ordította a főhadnagy „elvtárs”.

A teherautóra felszállt a szakasz, irány az aknamező. Szép tavaszi idő volt, némán és remegve megkezdték az aknaszedő munkát. Hosszú és vékony célszerszámmal szurkálták a földet, keresték, és óvatosan szedték ki a földből a taposó aknákat. Bent jártak az aknamezőn.

- Parasztkáim, csináljátok, mert lelőlek benneteket! –kiabálta növekvő távolságból a főhadnagy „elvtárs”.

Ekkor nagy robaj hangozott fel úgy negyven méterre, egyszerre két nyúl repült a levegőbe, mert felrobbant alattuk egy akna.

Már fél éve dolgoztak az aknamezőn, amikor honvédünk mellett egy nyúl robbant föl, és a kezén, a lábán, az arcán szilánkot kapott. Szerencsére egy hét alatt meggyógyult.

Őszi időben egy hatalmas szarvas vágott át az aknamezőn, felrobbant alatta az akna, de hemperegve továbbhaladt, majd újabb akna robbant fel, így elpusztult a szarvas. Szeptember végén, amikor a napi munkát befejezték, készültek, hogy folszállnak a katonai teherautóra, de ekkor előttük úgy száz méterre egy disszidáló úriember indult Ausztriába szökni az aknamezőn át. Egy nagy robbanás, mivel aknára lépett. A földre esett, vérző testével kúszott tovább a szögesdrót felé, de egy újabb akna robbant alatta, és szörnyethalt.

Aknaszedés közben többször találkoztak vipera kígyóval, akik fészüket féltve sziszegtek feléjük, így muszáj volt leszúrni őket hiába voltak védett állatok. Az elpusztult vipera fejét levágták, elvitték a gyógyszertárba, hatvan forintot kaptak érte, ami sokat ért, tekintve, hogy a havi zsoldjuk ötven forint volt.

A megtalált aknákra rövid gyújtózsínort tettek, meggyújtották, s tisztes távolságból várták, hogy felrobbanjon. A robbantási műveletek igen veszélyesek voltak.

Egy újabb szomorú esemény történt az aknamezőn. Egy hétéves kislány tévedt oda. Szépen nyíló vadvirágokat szedett, hogy édesanyját meglepje. Aknára lépett, egy sikoly, majd síri csend. Vérbe borult testtel szörnyethalt. A szétroncsolt testet honvédünk a karjaiban hozta el onnét. Egy pillanatra megállt, szemét lehunyta, megjelent előtte a kislányból lett húsz év körüli menyasszony, akit a karjában tart a vőlegénye. Továbbhaladva ráérezte a szörnyű valóságra. A kislány temetésén ott volt az aknaszedő katonai alakulat.

Két aknaszedő társuk nem bírta elviselni az állandó feszültséget az aknamezőn, ezért átszöktek a határon Ausztriába.

A honvédünk 1300 aknát szedett ki az aknamezőről, és semmisített meg. Az újonc aknaszedőket már ő képezte ki. Nagyon büszke volt rá, hogy az irányítása alatt egy aknaszedő honvéd sem halt meg. Az újoncok és az aknaszedő társai úgy szólították őt, hogy „az aknamezők királya”. 1968-ban honvédünk rangjelzés nélkül szerelt le. Az aknaszedő honvédből bácsi lett. Gondolatban most végigjárta az aknamezőket. Álmából most is arra ébred, hogy nagy robajjal robbannak az aknák.